

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z JEZYKA POLSKIEGO
DLA KLAS IV-VIII

OCENIANIE TO:

- integralna część procesu nauczania,
- proces gromadzenia informacji,
- wspieranie szkolnej kariery uczniów,
- podnoszenie motywacji uczniów do kształcenia się.

PRZEDMIOTEM NAUCZANIA I OCENIANIA SĄ:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia (aktywność, działanie, samodzielność, systematyczność),
- komunikowanie się.

SKALA OCEN

OCENY uzyskane przez uczniów w ciągu roku szkolnego wyrażone są tradycyjną oceną szkolną:

- 1 – niedostateczny
- 2 – dopuszczający
- 3 – dostateczny
- 4 – dobry
- 5 – bardzo dobry
- 6 – celujący

Punktacja i skala ocen zgodna z WSO (sprawdzian, prace klasowe, test, kartkówka)

99% - 100% - celujący

91% - 98% - bardzo dobry

75% - 90% - dobry

51% - 74% - dostateczny

31% - 50% - dopuszczający

0% - 30% - niedostateczny

INFORMACJE O POSTĘPACH UCZNIA gromadzi się:

- w dzienniku elektronicznym
- w zeszytach przedmiotowych

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW

1) Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego nie później niż do końca września informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych: sposobach sprawdzania osiągnięć i kryteriach oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej (śródrocznej) oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu.

2) Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia na lekcji nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:

- zapisy w:
 - e- dzienniku,
 - zeszycie przedmiotowym;
- konsultacje indywidualne z rodzicami;
- wychowawcę klasy, informując o poziomie wiedzy, umiejętnościach, o postępach oraz uzdolnieniach.

3) Rodzice informowani są w formie:

- oceny (stopnia szkolnego),
- oceny opisowej (w formie punktów i/lub procentów),
- oceny ustnej (recenzji ustnej),
- pisemnej - o zagrażającej na koniec semestru lub roku szkolnego ocenie niedostatecznej rodzice są powiadamiani przez wychowawcę na miesiąc przed końcem semestru lub roku szkolnego.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. Wypowiedzi ustne:

- odpowiedź obejmująca materiał z 3 ostatnich jednostek tematycznych,
- wygłaszanie tekstów z pamięci (recytacja) ,
- głośne czytanie tekstu,
- przygotowana, dłuższa wypowiedź na wskazany temat,
- prezentacja,
- głos w dyskusji.

2. Wypowiedzi pisemne:

- odpowiedź na pytania,
 - rozwiązanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń,
 - redagowanie tekstu użytkowego, np. zaproszenia, ogłoszenia,
 - redagowanie dłuższych form wypowiedzi (przewidzianych w podstawie programowej) ,
 - dyktanda,
 - prace klasowe,
 - sprawdziany badające stopień znajomości lektur,
 - sprawdziany podsumowujące rozdziały,
 - sprawdziany z zakresu nauki o języku,
 - inne (testy wydawnictwa).
3. Zadania praktyczne: niewerbalne wytwory pracy (album, plakat, przekład intersemiotyczny, prezentacja multimedialna, drama, itp.).
4. Udział w konkursach (literackich, recytatorskich, ortograficznych) i zajęciach dodatkowych (koło polonistyczne, zespół wyrównawczy).
5. Prace dodatkowe (dla chętnych).
6. Praca w grupach.

KLASYFIKACJA I OZNACZENIA BŁĘDÓW W PRACACH PISEMNYCH

Rodzaje błędów	Sposób oceniania
1. Błędy językowe (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne)	jez.
2. Błędy ortograficzne	ort.
3. Błędy interpunkcyjne	i.
4. Błędy graficzne	graf.
5. Błędy merytoryczne	rzecz.

KRYTERIA OCENIANIA DŁUŻSZYCH FORM WYPOWIEDZI PISEMNYCH

OPOWIADANIE O CHARAKTERZE TWÓRCZYM

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Nauczyciel ocenia czy: wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu, wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt: forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu, wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione, wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

1 pkt: forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu, nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma) ORAZ/LUB w pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.

0 pkt: forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze

Nauczyciel ocenia czy: narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona, wydarzenia są logicznie ułożone, fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta, lektura ujęta w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

Zasady oceniania rozwiązań zadań

5 pkt: funkcjonalna narracja, logiczny układ zdarzeń, urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja, twórcze wykorzystanie treści lektury.

4 pkt: praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.

3 pkt: funkcjonalna narracja, logiczny układ zdarzeń, prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.

2 pkt: praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.

1 pkt: narracja częściowo funkcjonalna, dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń, prosta fabuła.

0 pkt: Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel bierze pod uwagę czy: uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze, uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

Punktacja:

2 pkt: funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga), poprawność rzeczowa.

1 pkt: funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne są 1–2 błędy rzeczowe.

0 pkt: praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego w 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel sprawdza czy: kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny, wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu, wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli, wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

Sposób punktacji:

2 pkt: kompozycja zgodna z formą wypowiedzi, graficznie wyodrębnione akapity.

Dopuszczalna jest 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.

1 pkt: kompozycja zgodna z formą wypowiedzi, graficznie wyodrębnione akapity.

Dopuszczalne są łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.

0 pkt: Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel rozważa m.in., czy: styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej, styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

Przyznawane punkty:

2 pkt: odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity styl.

1 pkt: sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.

0 pkt: praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel rozważa m.in.: czy uczeń poprawnie używa w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych, czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie uwzględnia również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Zasady oceniania:

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność.

a) Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.

Punktacja:

Nie więcej niż 3 błędy językowe: 4 pkt.

4–5 błędów językowe: 3 pkt.

6–7 błędów językowych: 2 pkt.

8–11 błędów językowych: 1 pkt.

12 lub więcej błędów językowych: 0 pkt.

b) Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.

Punktacja:

Nie więcej niż 3 błędy językowe: 3 pkt.

4–5 błędów językowe: 2 pkt.

6–7 błędów językowych: 1 pkt.

8–11 błędów językowych: 0 pkt.

12 lub więcej błędów językowych: 0 pkt.

c) Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.

Punktacja:

Nie więcej niż 3 błędy językowe: 2 pkt.

4–5 błędów językowe: 1 pkt.

6–7 błędów językowych: 0 pkt.

8–11 błędów językowych: 0 pkt.

12 lub więcej błędów językowych: 0 pkt.

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel bierze pod uwagę liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

nie więcej niż 3 błędy ortograficzne: 2 pkt.

4–6 błędów ortograficznych: 1 pkt.

7 lub więcej błędów ortograficznych: 0 pkt.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel bierze pod uwagę liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych: 1 pkt.

8 lub więcej błędów interpunkcyjnych: 0 pkt.

CHARAKTERYSTYKA PORÓWNAWCZA

1. Realizacja tematu, treść

-zgodność z tematem: 1 pkt.

- przedstawienie obu postaci: 1 pkt.
- zestawienie wyglądu zewnętrznego bohaterów : 1 pkt.
- nazwanie, opisanie i porównanie cech charakteru, osobowości, umysłu: 1 pkt.
- uzasadnienie podanych cech przykładami: 1 pkt.
- zestawienie światopoglądu obu postaci, nazwanie wyznawanych wartości: 1 pkt.
- określenie relacji obu postaci z innymi ludźmi : 1 pkt.
- określenie stosunku innych do obu bohaterów: 1 pkt.
- opinia o bohaterach, ich ocena: 1 pkt.

2. Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.
- urozmaicony, barwny, żywy: 1 pkt.

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 1 pkt.
- ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt.

7. Dodatkowe walory

- na przykład wykorzystanie i skomentowanie cytatów, przywołanie cudzej opinii, skomentowanie cudzej wypowiedzi, parafraza, dygresja: 2 pkt.

ROZPRAWKA

1.Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu, wypowiedź jest w całości na temat.

Sposób punktacji:

2 pkt: forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu, wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione, wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

1 pkt: forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu; nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB w pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.

0 pkt: forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze / Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: argumentacja w pracy jest wnikliwa, argumenty są poparte właściwymi przykładami, argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument

5 pkt: Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.

4 pkt: Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.

3 pkt: Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.

2 pkt: Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.

1 pkt: Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.

0 pkt: Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel sprawdza m.in., czy: uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze, uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z

danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

Przydzielana punktacja:

2 pkt: funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga), poprawność rzeczowa.

1 pkt: funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne są 1–2 błędy rzeczowe.

0 pkt Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel zwraca uwagę m.in., czy: kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu, wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli, wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

Punktowanie:

2 pkt: kompozycja zgodna z formą wypowiedzi., graficznie wyodrębnione akapity.

Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.

1 pkt: kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity.

Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.

0 pkt Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej, styl

wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

Sposób punktowania:

2 pkt. odpowiedni do treści i formy wypowiedzi., jednolity styl.

1 pkt. sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.

0 pkt Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Nauczyciel ocenia m.in.: czy uczeń poprawnie używa w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych, czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie egzaminator uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Najpierw oceniany jest zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność.

a) Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.

Punktacja:

a. Nie więcej niż 3 błędy językowe: 4 pkt.

b. 4–5 błędów językowe: 3 pkt.

c. 6–7 błędów językowych: 2 pkt.

d. 8–11 błędów językowych: 1 pkt.

e. 12 lub więcej błędów językowych: 0 pkt.

b) Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.

Punktacja:

a. Nie więcej niż 3 błędy językowe: 3 pkt.

b. 4–5 błędów językowe: 2 pkt.

c. 6–7 błędów językowych: 1 pkt.

d. 8–11 błędów językowych: 0 pkt.

e. 12 lub więcej błędów językowych: 0 pkt.

c) Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.

Punktacja:

a. Nie więcej niż 3 błędy językowe: 2 pkt.

b. 4–5 błędów językowe: 1 pkt.

c. 6–7 błędów językowych - 0 pkt.

d. 8–11 błędów językowych: 0 pkt.

e. 12 lub więcej błędów językowych: 0 pkt.

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględnia liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny: 2 pkt

2–3 błędy ortograficzne: 1 pkt.

4 lub więcej błędów ortograficznych: 0 pkt.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami:

Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne: 2 pkt.

4–6 błędów ortograficznych: 1 pkt.

7 lub więcej błędów ortograficznych: 0 pkt.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględnia liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt: Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych.

0 pkt: 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

PRZEMÓWIENIE

1. Realizacja tematu wypowiedzi:

2 pkt: wypowiedź zgodna z formą wskazaną w poleceniu (przemówienie), zawiera wszystkie elementy określone w poleceniu, wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

2. Elementy retoryczne:

5 pkt: praca spełnia wszystkie wymagania na 5 punktów (argumentacja pogłębiona, logicznie uporządkowana; argumenty odwołujące się do emocji, faktów i logiki, poparte przykładami).

3 pkt: powierzchowna argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości; jeden argument, który nie został zilustrowany odpowiednim przykładem.

3. Kompetencje literackie i kulturowe:

2 pkt: funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur i innych tekstów kultury; poprawność rzeczowa.

1 pkt: częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej (przywołana lektura jest luźno związana ze sformułowanym argumentem); poprawność rzeczowa.

4. Kompozycja tekstu:

2 pkt – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.

5. Styl:

2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.

6. Język:

4 pkt – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.

3 pkt – zadowalający zakres środków językowych (składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu)

7. Ortografia:

2 pkt – praca bez błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja:

1 pkt – praca bez błędów interpunkcyjnych.

CHARAKTERYSTYKA

1. Realizacja tematu:

- przedstawienie postaci: 1 pkt.
- trafne nazwanie cech (co najmniej trzech): 1 pkt.
- poparcie przykładami przynajmniej dwóch cech: 1 pkt.
- poparcie przykładami pozostałych wymienionych cech: 1 pkt.
- wnioskowanie wynikające z realizacji tematu: 1 pkt.
- ocena postaci: 1 pkt.

2. Kompozycja

- tekst jest trójdzielny: 1 pkt.
- tekst ma kompozycję właściwą dla charakterystyki: 1 pkt.

-tekst jest spójny, widoczne językowe nawiązania pomiędzy poszczególnymi częściami pracy: 1 pkt.

3. Język i styl

-tekst poprawny pod względem słownictwa, również w związkach frazeologicznych,

-poprawne łączenie wyrazów, zdań, nie pojawia się powtarzanie tych samych struktur zdaniowych,

-trafnie dobrane środki językowe i stylistyczne (nie ma kolokwializmów, mieszania stylów, powtarzania wyrazów itp.),

-styl jest funkcjonalny, dostosowany do formy wypowiedzi.

0-3 bł. – 2 pkt

4 bł. - 1pkt

5 bł. –0 pkt

4. Zapis

-poprawna ortografia (dopuszczalne dwa błędy), dyslektycy (dopuszczalne trzy błędy)

-poprawna interpunkcja (dopuszczalne trzy błędy), dyslektycy (dopuszczalne cztery błędy)

Dopuszczalne 2 bł.: 1 pkt.

DEDYKACJA

1. Realizacja tematu, treść

-odpowiedni cytat: 1 pkt.

-informacja, dla kogo przeznaczona jest dedykacja : 1 pkt.

-z jakiej okazji : 1 pkt.

-życzenia : 1 pkt.

-data : 1 pkt.

-miejscowość : 1 pkt.

-podpis: 1 pkt.

2. Kompozycja

-logiczna segmentacja tekstu: 1 pkt.

-spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

-dostosowany do tematu i formy wypowiedzi: 1 pkt.

-jasny, klarowny, emocjonalny: 1 pkt.

4. Język

-bez błędów składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych: 2 pkt.

- 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny: 1 pkt.
- więcej niż 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

- bez błędów ortograficznych, najwyżej 2 interpunkcyjne: 1 pkt.
- obecność błędów ortograficznych, powyżej 2 interpunkcyjnych: 1 pkt.

6. Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt

LIST PRYWATNY

1. Realizacja tematu, treść

- zgodność z tematem: 1 pkt
- wprowadzenie nagłówka: 1 pkt
- przedstawienie celu napisania listu: 1pkt
- informacja o podjętym temacie: 1 pkt
- przedstawienie okoliczności, które zadecydowały o podjęciu tematu: 1 pkt
- przedstawienie własnych poglądów związanych z tematem: 1 pkt
- formuła zakończenia: 1 pkt
- podpis: 1 pkt

2. Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt
- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt
- zróżnicowany, bogaty, swobodny: 1 pkt

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 1 pkt
- ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt

6. Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład wyeksponowanie emocji, subiektywizm wypowiedzi, różnorodność tematyki, podtrzymywanie kontaktu z odbiorcą, eksponowanie funkcji fatycznej): 2 pkt

LIST OFICJALNY

1. Realizacja tematu

Uczeń: pisze wypowiedź, zachowując formalne wyróżniki listu (podaje miejscowość, datę, dane adresowe nadawcy i adresata); określa cel listu i tworzy wypowiedź rozwiniętą, bogatą treściowo; stosuje zwroty do adresata dostosowane do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej; zaczyna i kończy list właściwymi zwrotami grzecznościowymi; zachowuje układ graficzny odpowiedni dla listu: 3 pkt

Uczeń: pisze wypowiedź, pomijając niektóre formalne wyróżniki listu (podaje tylko dane adresowe nadawcy i adresata); określa cel listu, ale nie tworzy wypowiedzi rozwiniętej; LUB nie stosuje zwrotów do adresata dostosowanych do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej; LUB nie zaczyna i nie kończy listu właściwymi zwrotami grzecznościowymi; LUB nie zachowuje układu graficznego odpowiedniego dla listu: 2 pkt

Uczeń: pisze wypowiedź, pomijając niektóre formalne wyróżniki listu (np. podaje tylko dane adresowe nadawcy); określa cel listu; stosuje zwroty do adresata odpowiednie do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej: 1 pkt

Uczeń pisze pracę na inny temat lub w innej formie: 0 pkt

2. Styl

-styl konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi: 1 pkt

-styl niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi: 0 pkt

3. Język

-dopuszczalne 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne): 1 pkt

-więcej niż 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne): 0 pkt

4. Interpunkcja

-dopuszczalne 3 błędy: 1 pkt

-więcej niż 3 błędy: 0 pkt

5. Estetyka zapisu

Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia

LIST MOTYWACYJNY

1. Znajomość schematu listu motywacyjnego. : 1 pkt.

- 2. Trafny i celowy dobór informacji: 1 pkt.
- 3. Konkretność i zwięzłość treści: 1 pkt.
- 4. W jakim stopniu list tworzy korzystny wizerunek osoby piszącej: 1 pkt.
- 5. Bezwzględna poprawność stylistyczna, ortograficzna i interpunkcyjna: 1 pkt.
- 6. Estetyka: akapity, odstępy, przejrzysty układ graficzny, (wyraźne pismo), odpowiedni dobór czcionki: 1 pkt.

OPIS PRZEDMIOTU

1. Temat:

- zgodność z tematem : 1 pkt.
- nazwanie i przedstawienie przedmiotu opisu : 1 pkt.
- określenie miejsca usytuowania : 1 pkt.
- opisanie wielkości : 1 pkt.
- opisanie kształtu : 1 pkt.
- przedstawienie cech wyglądu zewnętrznego : 1 pkt.
- przedstawienie wyglądu wnętrza : 1 pkt.
- nazwanie i opisanie szczegółów budowy: 1 pkt.
- przedstawienie walorów estetycznych: 1 pkt.

2. Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie : 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.
- urozmaicony, obrazowy, plastyczny: 1 pkt.

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne : 1 pkt.
- ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

Czystość, czytelność zapisu (estetyczny, z marginesami, akapitami). Dopuszczalne 1-2 estetyczne skreślenia: 1 pkt.

7. *Dodatkowe walory* (na przykład zastosowanie różnorodnych epitetów, porównań, przenośni w opisie, gradacja w opisie walorów estetycznych, podkreślenie subiektywizmu w ocenie wrażeń) : 0-2 pkt.

OPIS POSTACI

1. *Realizacja tematu, treść:*

- zgodność z tematem : 1 pkt.
- przedstawienie postaci : 1 pkt.
- uzasadnienie, dlaczego bohater jest wart opisanie : 1 pkt.
- przedstawienie cech wyglądu : 1 pkt.
- wyeksponowanie charakterystycznych cech wyglądu : 1 pkt.
- opisanie sposobu ubierania się • opisanie charakterystycznych gestów, mimiki : 1 pkt.
- przedstawienie wrażenia, jakie wywołuje postać : 1 pkt.
- ocena wyglądu postaci: 1 pkt.

2. *Kompozycja*

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie : 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu: 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. *Styl*

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.
- urozmaicony, obrazowy, plastyczny: 1 pkt.

4. *Język*

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 1 pkt.
- ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. *Ortografia i interpunkcja*

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne : 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. *Zapis*

- estetyczny, z marginesami, akapitami 1 pkt

7. *Dodatkowe walory* (na przykład stosowanie porównań, przenośni w opisie, podkreślenie subiektywizmu opisu, oryginalne zakończenie): 0-2 pkt

OPIS KRAJOBRAZU

1. Realizacja tematu, treść :

- zgodność z tematem: 1 pkt.
- określenie typu krajobrazu: 1 pkt.
- opis ukształtowania przestrzeni: 1 pkt.
- nazwanie głównych elementów krajobrazu : 1 pkt.
- określenie usytuowania tych elementów: 1 pkt.
- przedstawienie wyglądu tych elementów
- określenie relacji przestrzennych : 1 pkt.
- wskazanie elementów szczególnie zwracających uwagę : 1 pkt.
- wrażenia wywoływane przez krajobraz: 1 pkt.

2. Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.
- urozmaicony, barwny, żywy, plastyczny: 1 pkt.

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne : 1 pkt.
- więcej niż 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne : 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład plastyka opisu, artyzm języka (zastosowanie porównań, kontrastu, bogatych epitetów): 0-2 pkt

OPIS PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH:

1. Realizacja tematu, treść :

- zgodność z tematem: 1 pkt.
- przedstawienie : 1 pkt.
- wskazanie źródła przeżyć postaci: 1 pkt.
- opisanie zachowania wywołanego przeżyciami: 1 pkt.
- przedstawienie zmian w zachowaniu wywołanych emocjami : 1 pkt.
- opisanie gestów i mimiki odzwierciedlających emocje : 1 pkt.
- przedstawienie sposobu wypowiedzi wywołanego przeżyciami : 1 pkt.
- nazwanie uczuć, doznań, emocji podsumowanie stanu uczuć: 1 pkt.

2.Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi: 1 pkt.
- urozmaicony, ekspresyjny, barwny: 1 pkt.

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 1 pkt.
- ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6.Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład stosowanie zróżnicowanego słownictwa, podkreślenie subiektywizmu emocji, oryginalne ujęcie tematu, intrygujące zakończenie): 2 pkt

RECENZJA FILMU

1. Realizacja tematu, treść :

- zgodność z tematem: 1 pkt.
- podstawowe informacje o filmie (tytuł, rok produkcji, główni twórcy) : 1 pkt.
- przedstawienie tematu i problematyki: 1 pkt.
- zarysowanie głównych wydarzeń fabuły: 1 pkt.
- omówienie koncepcji reżyserskiej: 1 pkt.

- omówienie gry aktorskiej: 1 pkt.
- omówienie scenografii, kostiumów: 1 pkt.
- omówienie środków języka filmowego: 1 pkt.
- przedstawienie wrażeń wywołanych przez film: 1 pkt.

2. Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.
- urozmaicony, barwny, żywy: 1 pkt.

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne : 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 1 pkt.
- więcej niż 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne : 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład interpretacja filmowych metafor, omówienie muzyki i jej znaczenia dla fabuły, omówienie efektów specjalnych, funkcjonalne stosowanie słownictwa filmowego): 2 pkt

RECENZJA KSIĄŻKI

1. Realizacja tematu, treść

- zgodność z tematem: 1 pkt.
- podstawowe informacje o utworze : 1 pkt.
- określenie rodzaju, gatunku: 1 pkt.
- sformułowanie tematu: 1 pkt.
- określenie problematyki : 1 pkt.
- określenia miejsca i czasu wydarzeń : 1 pkt.
- omówienie fabuły, akcji, układu wątków: 1 pkt.
- prezentacja bohaterów, omówienie ich charakterów i losów: 1 pkt.

-opinia o utworze (walory, niedostatki) : 1 pkt.

2. Kompozycja

-podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.

-logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.

-spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

-dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.

-urozmaicony, barwny, żywy: 1 pkt.

4. Język

-najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.

-4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne : 1 pkt.

-więcej niż 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

-najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt.

-powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

-estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład interpretacja znaczeń metaforycznych, symbolicznych, związek z innymi utworami o podobnej tematyce czy wątkach, omówienie nawiązań kulturowych): 2 pkt

RECENZJA PRZEDSTAWIENIA TEATRALNEGO

1. Realizacja tematu, treść

-zgodność z tematem : 1 pkt.

-informacje o czasie, miejscu oglądania spektaklu: 1 pkt.

-podstawowe informacje o spektaklu (autor, tytuł, reżyseria, scenografia) : 1 pkt.

-określenie tematu i problematyki : 1 pkt.

-zaprezentowanie wykonawców głównych ról : 1 pkt.

-omówienie gry aktorskiej : 1 pkt.

-omówienie oprawy plastycznej (scenografia, kostiumy, rekwizyty) : 1 pkt.

-omówienie warstwy dźwiękowej (muzyka, efekty akustyczne) : 1 pkt.

-przedstawienie wrażeń wywołanych przez spektakl: 1 pkt.

2. Kompozycja

-podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.

- logiczna segmentacja tekstu : 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

- dostosowany do tematu i formy wypowiedzi : 1 pkt.
- urozmaicony, barwny, żywy: 1 pkt.

4. Język

- najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne : 2 pkt.
- 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne : 1 pkt.
- więcej niż 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt

5. Ortografia i interpunkcja

- najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt.
- powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

- estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład ocena spektaklu, stosowanie bogatego słownictwa związanego z tworzywem i twórcami teatru): 2 pkt

STRESZCZENIE

1. Realizacja tematu, treść

- zgodność z tematem: 1 pkt.
- podanie, wokół jakiej postaci skupiają się streszczać wydarzenia: 1 pkt.
- nazwanie problemu, wokół którego koncentrują się streszczać wydarzenia: 1 pkt.
- przedstawienie przebiegu najważniejszych wydarzeń: 1 pkt.
- zaznaczenie chronologii wydarzeń : 1 pkt.
- streszczenie myśli bohaterów wydarzeń: 1 pkt.
- streszczenie wypowiedzi bohaterów: 1 pkt.
- nazwanie i przedstawienie wydarzenia zamykającego wątek : 1 pkt.
- zachowanie obiektywizmu relacji: 1 pkt.

2. Kompozycja

- podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie: 1 pkt.
- logiczna segmentacja tekstu: 1 pkt.
- spójność poszczególnych części kompozycyjnych: 1 pkt.

3. Styl

-dostosowany do tematu i formy wypowiedzi: 1 pkt.

-jasny, klarowny, konkretny, rzeczowy: 1 pkt.

4. Język

-najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 2 pkt.

-4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 1 pkt.

-ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne: 0 pkt.

5. Ortografia i interpunkcja

-najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne: 1 pkt.

-powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych: 0 pkt.

6. Zapis

-estetyczny, z marginesami, akapitami: 1 pkt

7. Dodatkowe walory (na przykład funkcjonalna selekcja informacji, wyeksponowanie obiektywizmu, relacyjny charakter wypowiedzi): 2 pkt

ZAPROSZENIE

1. Realizacja tematu:

Uczeń umieszcza w zaproszeniu informacje właściwe dla tej formy wypowiedzi (miejsce, termin, cel, kto zaprasza i kogo)

Pięć poprawnych informacji: 2 pkt.

Cztery poprawne informacje: 1 pkt.

2. Ortografia

Praca bezbłędna: 1 pkt.

3. Interpunkcja

Dopuszczalny 1 błąd interpunkcyjny: 1 pkt.

4. Zapis graficzny

Poprawny zapis graficzny: 1 pkt.

5. Estetyka zapisu

Estetycznie, czytelnie, bez skreśleń: 1 pkt.

OGŁOSZENIE/ ZAWIADOMIENIE

1. Zredagowanie wypowiedzi nastawionej na podanie informacji o czymś, zwracającej uwagę na coś: 1 pkt.

2. Uwzględnienie niezbędnych elementów (np. terminu, miejsca, celu, ewentualnych dodatkowych uwag na temat sprawy, nadawcy) : 2 pkt.

3. Zwięzłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi : 1 pkt.
4. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd) : 1 pkt.
- 5 Poprawność ortograficzna (dopuszczalny 1 błąd) : 1 pkt.
6. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd) : 1 pkt.
7. Właściwy układ graficzny (nagłówek, treść, podpis; przejrzystość zapisu): 1 pkt.
8. Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu:dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie): 1 pkt.

ŻYCZENIA

- 1.Zamieszczenie informacji odpowiadających na pytania:
 - a) Kto? : 1 pkt. b) Komu? [informacje o adresacie] : 1 pkt. c) Czego? : 1 pkt. d) Z jakiej okazji? [życzy]: 1 pkt.
2. Zastosowanie charakterystycznego słownictwa: 1 pkt.
3. Dostosowanie słownictwa do osoby adresata raz zastosowanie zwrotów grzecznościowych: 1 pkt.
4. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd): 1 pkt.
5. Poprawność ortograficzna (dopuszczalny 1 błąd): 1 pkt.
6. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd): 1 pkt.
7. Estetyka zapis:czystość, czytelność zapisu (dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie): 1 pkt.

CURRICULUM VITAE

1. Informacja na temat danych osobowych (imię i nazwisko, data i miejsce urodzenia, dokładny adres, telefon, imiona i nazwiska rodziców): 1 pkt.
2. Pozostałe informacje (wykształcenie, umiejętności, sukcesy, zainteresowania, cechy charakteru): 1 pkt.
3. Zachowanie formalnych wyróżników CV (miejscowość i data, własnoręczny podpis) 1pkt.
4. Funkcjonalność stylu – styl urzędowy, zwięzły, konkretny: 1 pkt.
5. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd) : 1 pkt.
6. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne): 1 pkt.
7. Zapis informacji według ustalonego schematu: 1 pkt.
8. Poprawne graficzne rozmieszczenie tekstu: 1 pkt.
9. Estetyka zapisu (czystość, czytelność, brak skreśleń): 1 pkt.

WYWIAD

1. Jasne sprecyzowanie celu wywiadu: 1 pkt.
2. Podporządkowanie pytań celowi: 1 pkt.
3. Oryginalne, niebanalne pytania: 1 pkt.
4. Wiarygodność odpowiedzi: 1 pkt.
5. Przygotowanie merytoryczne piszącego (znajomość lektury, trzymanie się fabuły powieści czy akcji dramatu, faktów z życia rozmowy, ciekawe historie, anegdoty, w wypadku osób znanych należy wykorzystać opublikowane informacje) : 1 pkt.
6. Wymowny intrygujący czytelnika tytuł: 1 pkt.
7. Odpowiedni wstęp np. wprowadzenie czytelnika w temat wywiadu, w sytuację, w jakiej toczy się rozmowa, krótkie pytanie, które sprowokuje rozmówcę do wypowiedzi, stwierdzenie, które wywoła reakcję rozmówcy: 1 pkt.
8. Wybór ciekawego rozmówcy: 1 pkt.
9. Funkcjonalność stylu – posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla wywiadu : 1 pkt.
10. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją - 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne: 1 pkt.
11. Poprawne graficzne rozmieszczenie tekstu (odstępy, akapity): 1 pkt.
12. Estetyka zapisu (czystość, czytelność, brak skreśleń): 1 pkt.

PODANIE

1. *Sformułowanie prośby*: 1 pkt.
2. *Uzasadnienie prośby*: 1 pkt.
3. *Zachowanie wszystkich formalnych wyróżników podania* (miejscowość i data; dane nadawcy – imię i nazwisko, dokładny adres; określenie adresata; własnoręczny podpis): 1 pkt.
4. *Funkcjonalność stylu* – posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania (np. zwracam się z prośbą, uprzejmie proszę, prośbę swą motywuję, z wyrazami szacunku): 1 pkt.
5. *Poprawność językowa* (dopuszczalny 1 błąd) : 1 pkt.
6. *Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna* (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją - 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne: 1 pkt.
7. *Poprawne graficzne* rozmieszczenie tekstu (odstępy, akapity): 1 pkt.

8. Estetyka zapisu (czystość, czytelność, brak skreśleń): 1 pkt.

SPRAWOZDANIE

1. Realizacja tematu

Uczeń: podaje informacje o czasie, miejscu, celu, przebiegu oraz uczestnikach relacjonowanego zdarzenia; prezentuje wydarzenia w kolejności chronologicznej; używa czasowników w czasie przeszłym i wykorzystuje słownictwo oddające relacje czasowe; logicznie i spójnie wiąże poszczególne części pracy: 3 pkt.

Uczeń: podaje informacje o czasie, miejscu, celu, przebiegu oraz uczestnikach relacjonowanego zdarzenia; prezentuje wydarzenia w kolejności chronologicznej, ale nie używa czasowników w czasie przeszłym; LUB nie wykorzystuje słownictwa oddającego relacje czasowe; tworzy tekst w większości uporządkowany: 2 pkt.

Uczeń: pomija większość informacji dotyczących relacjonowanego zdarzenia; niekonsekwentnie stosuje formy gramatyczne czasowników; zachowuje spójność w części pracy: 1 pkt.

Uczeń pisze pracę na inny temat lub w innej formie: 0 pkt.

2. Styl

-styl konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi: 1 pkt.

-styl niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi: 1 pkt.

3. Język

-dopuszczalne 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne) : 1 pkt.

-więcej niż 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne) : 1 pkt.

4. Ortografia

-dopuszczalne 2 błędy: 1 pkt.

-więcej niż 2 błędy: 0 pkt

5. Interpunkcja

-dopuszczalne 3 błędy: 1 pkt.

-więcej niż 3 błędy: 0 pkt.

6. Estetyka zapisu

-czystość, czytelność zapisu; Dopuszczalne 1-2 estetyczne skreślenia: 1 pkt.

Uwagi dodatkowe do prac pisemnych

1. Jeżeli wypowiedź pisemna w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na 0 punktów.

2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź nauczyciel przyzna 0 punktów.
3. Estetyka zapisu: tekst musi być czytelny. Dopuszcza się 2-3 estetyczne skreślenia. Za to kryterium nauczyciel daje 1pkt. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, nauczyciel oceni ją na 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 punktów w każdym kryterium.
5. Funkcjonalność wykorzystania w wypracowaniu utworu literackiego nie oznacza konieczności omówienia przez zdającego wszystkich elementów fabuły, sensów utworu istotnych (z punktu widzenia egzaminatora) ze względu na zagadnienie sformułowane w temacie. Należy jednak pamiętać, że samo przywołanie imienia bohatera literackiego nie jest funkcjonalnym wykorzystaniem utworu.
6. Za utwór literacki w wypracowaniu nie uznaje się powieści obrazkowej, mangi, scenariusza filmowego, gry komputerowej. Są to inne teksty kultury.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach nauczyciel przyznał 0 punktów.
8. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas nauczyciel pracę ocenia na 0 pkt..
9. W ocenie wypowiedzi uczniów, którym przyznano dostosowanie warunków na podstawie opinii lub orzeczenia PPP, stosuje się szczegółowe zasady oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego uwzględniające specyficzne trudności w uczeniu się.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Uwaga!

Za jeden błąd ortograficzny przyjmuje się kilkukrotne popełnienie przez ucznia błędu w tym samym wyrazie, a także powtarzanie tego samego błędu w zapisie wyrazów należących do tej samej rodziny (np. kturzy, niekturzy). Za błąd graficzny uznaje się: przestawienie liter w

zapisie dwuznaków niebędące błędem językowym, np. zsafa zamiast szafa, skrzynia zamiast skrzynia, ale nie hcemy zamiast chcemy, nieprawidłowe umieszczanie lub całkowite opuszczanie kropek nad i, j, ż (wielką lub małą), znaków diakrytycznych w literach: ć, ś, ź, ń (wielkich lub małych) albo kresceczek w zapisie liter t i ł, pod warunkiem że nie prowadzi to do powstania błędu ortograficznego lub językowego, np. zmiany znaczenia wyrazu.

KRYTERIA OCENY PRAC UCZNIÓW CUDZOZIEMCÓW

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów cudzoziemców uznaje się: – błędy w zapisie wyrazów z u – ó, ż – rz, h – ch – łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych w pracach uczniów cudzoziemców zalicza się: – dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów – mylenie liter ✓ o podobnym kształcie (a – o, l – ł – t, n – r, m – n, u – w, e – ę, a – ą, i – j, u – y) ✓ dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania) ✓ rzadziej używanych (h – H, f – F, L – F) ✓ odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ę – em – en, ą – om – on, ś – ź, ć – dź) ✓ różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (p – b, d – b)

lub poziomej (m – w, n – u, b – p, d – g, p – g) – ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym ✓ oznaczania miękkości nad literami ✓ kropek (dź, ź, i, j) ✓ „ogonków” przy literach

ą lub ę i kreski (wężyka) przy literach ó, t lub ł – błędy dotyczące podziału wyrazu – utratę dźwięczności lub zbędne udźwięcznienie (kóska zamiast kózka, proźba zamiast prośba) – błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. startóje bo starować

FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Pisemne prace klasowe

Prace sprawdzające stopień opanowania poznanych form wypowiedzi pisemnej (po

opracowaniu lektury, wprowadzeniu lub doskonaleniu danej formy wypowiedzi

przewidzianej podstawą programową). Ocenianie według kryteriów podanych powyżej.

-skala ocen: 1-6

- nie mniej niż 2 w semestrze
- zapowiedziane tydzień wcześniej
- prace obowiązkowe
- nieobecni – praca pisemna w terminie poprawkowym ustalonym przez nauczyciela
- poprawa ocen – w terminie ustalonym przez nauczyciela (nie później niż dwa tygodnie od otrzymania sprawdzonej pracy)

Testy literackie, gramatyczne, literacko-gramatyczne, rozumienie tekstu

Ocenianiu podlega:

- wiedza z literatury i gramatyki, rozumienie tekstu, ortografia, pisemne formy wypowiedzi, umiejętność zastosowania wiadomości i terminów w praktyce.

Podstawowe założenia oceniania:

- zapowiedziane - skala ocen: 1-6, przynajmniej 4 razy w semestrze, po omówieniu danego zakresu materiału, ocenianie punktowe, wyliczanie ocen wg skali zgodnej z WSO, poprawa ocen jak w pracach klasowych
- niezapowiedziane – skala ocen: 1-6, materiał z 3 ostatnich lekcji, ocenianie punktowe, wyliczanie ocen wg skali zgodnej z WSO, nie podlegają poprawie, ilość – w miarę potrzeb
- znajomość treści lektur – skala ocen: 1-6, ocenianie zgodne z WSO, na pierwszej lekcji dotyczącej opracowania lektury
- test diagnostyczny – ocena nie jest wliczana do średniej ważonej, skala ocen: procentowa, ocena zgodna z WSO, nie podlegają poprawie.

Odpowiedź ustna z tematów literackich

Ocenianiu podlega:

- poprawność językowa, stosowanie odpowiednich terminów, zasób słownictwa, znajomość

zagadnienia, umiejętność kojarzenia różnych informacji i wyciągania wniosków, uporządkowanie wypowiedzi, poprawność merytoryczna, jasność wypowiedzi.

Podstawowe założenia oceniania:

- skala ocen: 1-6, zależna od samodzielności tematu, odpowiedź zakończona ustną recenzją.

Odpowiedź ustna z gramatyki

Ocenianie wg kryteriów oceny sprawdzianów gramatycznych zgodnie z WSO.

Czytanie głośnie z przygotowaniem

- czytanie płynne, wyraziste, z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu w odpowiednim tempie, zapowiedziane z dnia na dzień, skala ocen: 1-6.

Czytanie głośnie bez przygotowania

- czytanie płynne, wyraziste z akcentowaniem, intonacją, modulowaniem głosu w odpowiednim tempie, niezapowiedziane, skala ocen: 1-6.

Dyktando

Przeprowadza się po wprowadzeniu i utrwaleniu określonych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych. Mogą być niezapowiedziane, by sprawdzić ogólną poprawność zapisu.

Dyktanda sprawdza się wg punktacji i skali zgodnej z WSO.

Aktywność na lekcji

Ocenianiu podlega:

- zaangażowanie na lekcji
- udział w dyskusji
- ciekawa i rzeczowa prezentacja przygotowanych materiałów
- częstotliwość wypowiedzi poprawnych merytorycznie
- praca z podręcznikiem, tekstem
- ocena zgodna z punktacją przyjętą w WSO

Samodzielna praca na lekcji

- np. samodzielne wykonanie ćwiczeń w zeszycie, karcie pracy, zeszycie ćwiczeń
- ocena zgodna z punktacją przyjętą w WSO

Recytacja poezji i fragmentów prozy

Oceniani podlegają:

- pamięciowe opanowanie tekstu, płynność, dokładność
- interpretacja głosowa
- dykcja

Podstawowe założenia oceniania

- skala ocen: 1-6
- zapowiedziane tydzień wcześniej

Kryteria ocen z recytacji:

1. Znajomość tekstu

[dwa nieznaczne błędy (w tym podpowiedzi nauczyciela) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria; uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną] : 0- 2 pkt.

2. Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany] : 1 pkt.

3. Właściwe tempo mówienia [dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych] : 1 pkt.

4. Interpretacja głosowa [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaniepokojenie, wzrusza itp.] : 0-2 pkt.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny:

6 p. –> celujący (bez błędów)

5 p. –> bardzo dobry

4 p. –> dobry

3 p. –> dostateczny

2 p. –> dopuszczający

1 p. –> niedostateczny

Umiejętność pracy w grupie

Ocenianiu podlegają:

- współpraca z innymi członkami grupy
- planowanie pracy
- poprawność i rzeczowość opracowanego w grupie materiału
- pomoc innym członkom grupy
- przewodniczenie grupie

Podstawowe założenia oceniania

- skala ocen: 1-6
- uczniowie dokonują samooceny i oceny kolegów z grupy
- ocena niedostateczna – jedynie w przypadku demonstrowania braku zaangażowania

Prace dodatkowe

Ocenianiu podlegają:

- wykonanie prostych środków dydaktycznych (wzbogacanie klaso-pracowni)
- gromadzenie informacji o sylwetkach pisarzy i poetów
- przekład intersemiotyczny (rysunek), plakat
- dzienniczek lektur
- referaty (umiejętność zaprezentowania się) itp.

Podstawowe założenia oceniania

- oceny o charakterze motywacyjnym
- skala ocen: 1-6
- prace dla chętnych

Praca z podręcznikiem (tekstem)

Ocenianiu podlegają:

- umiejętność korzystania z książki i wyszukiwania informacji na zadany temat - stopień zrozumienia czytanych tekstów (czytanie informacyjne i interpretacyjne)
- umiejętność porządkowania i przetwarzania wiadomości
- wykorzystywanie fragmentów do poparcia własnego zdania

Podstawowe założenia oceniania

- ocenianie w skali 1-6

SPOSOBY POPRAWIANIA PRAC

- uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej z pracy klasowej lub sprawdzianów w terminie wyznaczonym przez nauczyciela,
- uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie z powodu uzasadnionej nieobecności ma prawo do napisania zaległych prac pisemnych w terminie uzgodnionym z nauczycielem,
- sprawdzane i oceniane prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotyczące oceniania jest udostępniona uczniowi lub jego rodzicom do końca semestru,

USTALANIE PRZEWIDYWANEJ ROCZNEJ I ŚRÓDROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- przy wystawianiu oceny śródrocznej (rocznej) nauczyciel uwzględnia postępy ucznia,
- ocena śródroczna (roczna) z języka polskiego nie ma wpływu na ocenę klasyfikacyjną z zachowania i odwrotnie,
- informacja o przewidywanej śródrocznej (rocznej) ocenie niedostatecznej jest przekazywana w formie pisemnej rodzicom nie później niż na 1 miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną. Powiadomienia dokonuje wychowawca klasy na podstawie notatki w dzienniku szkolnym wypełnionej przez nauczyciela ,

- ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel języka polskiego najpóźniej na 7 dni przed posiedzeniem kwalifikacyjnej rady pedagogicznej i przekazuje informację o ocenie uczniowi.

OCENA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA JEST ŚREDNIĄ WAŻONĄ OCEN CZĄSTKOWYCH ZGODNIE Z WSO

FORMY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI I ICH WAGI:

10- prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, dyktanda, prace pisane samodzielnie przez

ucznia w klasie, testy literacko-gramatyczne, testy z lektury, konkursy;

9-test czytania ze zrozumieniem, czytanie bez przygotowania, odpowiedź ustna, recytacja;

5-prowadzenie zeszytu, aktywność, czytanie z przygotowaniem;

4-praca w grupie

Jeżeli nauczyciel ocenia inną formę aktywności, która nie jest określona w tabeli, musi poinformować uczniów o wadze tej oceny.

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywana rocznych ocen klasyfikacyjnych następuje zgodnie ze WZO opracowanym w oparciu o rozporządzenie w sprawie warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych.

ZASADY KLASYFIKOWANIA LAUREATÓW KONKURSÓW POLONISTYCZNYCH OKREŚLA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

- laureaci konkursów polonistycznych o zasięgu wojewódzkim w szkole podstawowej otrzymują z języka polskiego celującą roczną (śródroczną) ocenę klasyfikacyjną,

- uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (śródrocznej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych otrzymuje z tych zajęć celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

NIEPRZYGOTOWANIA

Uczeń ma prawo do:

- dwukrotnego w semestrze ustnego nieprzygotowania się do lekcji – bez podania przyczyny

Uczeń po nieobecności trwającej minimum 5 dni (roboczych) ma prawo do kilkudniowego (zależne od długości absencji) okresu na „nadrobienie” zaległości. W przypadku nieobecności trwającej 1 -2 dni jest zobowiązany uzupełnić braki niezwłocznie.

UWAGI KOŃCOWE

- Nauczyciel zaznajamia uczniów z PSO na początku roku szkolnego oraz na bieżąco udostępnia ten dokument uczniom i rodzicom w klasopracowni języka polskiego. Informację o możliwości zapoznania się z PSO przekazuje rodzicom wychowawca klasy na pierwszym zebraniu.
- Roczna ocena klasyfikacyjna obejmuje osiągnięcia uczniów w I i II półroczu zgodnie z WSO.
- Nauczyciel ma obowiązek, na prośbę ucznia lub rodzica (prawnego opiekuna), uzasadnić wystawioną ocenę.
- Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną.
- Uczniowi, który ściągał podczas pisania sprawdzianu nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną.
- Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z WSO.
- Uczeń może poprawiać oceny z prac klasowych i ze sprawdzianów zgodnie z WSO.
- Roczna ocena niedostateczna może być poprawiana zgodnie z WSO.
- Oceny cyfrowe (częstkowe) mogą być uzupełniane przez znaki „+” i „-” (w celu stopniowania jakości pracy ucznia) zgodnie z WSO.
- Nauczyciel w dniu rozdawania sprawdzonych prac podaje do wiadomości uczniów skalę

punktową, według której oceniany był sprawdzian (praca klasowa, wypracowanie itp.).

▪ Uczniowie mają obowiązek na każdej lekcji posiadania podręcznika, zeszytu

przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń z nauki o języku, aktualnie omawianą lekturę. Znać

materiał z ostatnich 3 lekcji.

▪ Uczeń posiadający opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oceniany

jest w formie dostosowanej do zaleceń ww. PPP.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie IV
niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocena celująca. Uczeń:

Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto:

- doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej;
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- może brać udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim;
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym;
- współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań;
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi;
- interpretuje głosowo utwory poetyckie;
- posiada umiejętności z zakresu nauki o języku przewidywane w programie nauczania klasy.

Ocena bardzo dobra. Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności;
- zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem kompozycyjnym, stylistyczno – językowym, kompozycyjnym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym;
- potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (list, plan odtwórczy tekstu, opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis, dialog, zaproszenie, życzenia, podziękowanie, notatka);
- formułuje morał wynikający z baśni;
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu;
- nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą;
- ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje;
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym;
- analizuje utwór poetycki, wskazując: epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, ożywienie, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji;
- rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, opowiadanie, powieść i zna ich cechy gatunkowe;
- biegle rozróżnia części mowy poznane w IV klasie;
- wskazuje różnicę między osobową a nieosobową (bezokoliczniki) formą czasownika;
- poprawnie stosuje formy liczby, osoby, rodzaju, czasy czasownika;
- biegle odmienia rzeczowniki przez przypadki i poprawnie stosuje je w zdaniach;
- odmienia przymiotniki i zauważa zależność form przymiotnika od określanego rzeczownika;
- dostrzega związki między przysłówkiem a czasownikiem;
- rozwija zdania pojedyncze nierozwinięte odpowiednio dobranymi określeniami;
- przekształca zdanie na równoważnik zdania (i odwrotnie);

- rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze i złożone;
- buduje zdanie z podanych związków wyrazowych;
- sprawnie odróżnia głoski od liter, spółgłoski od samogłosek;
- uzasadnia pisownię wyrazów z trudnością ortograficzną;
- dobrze stosuje zasady interpunkcyjne.

Ocena dobra. Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne;
- bierze czynny udział w lekcji;
- czyta poprawnie, ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów kompozycyjnych, językowych, ortograficznych i stylistycznych;
- próbuje oceniać zachowania bohaterów literackich oraz formułuje ogólne wnioski o utworach;
- potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (list, plan odtwórczy tekstu, opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis, dialog, zaproszenie, życzenia, podziękowanie, notatka);
- redaguje pytania do tekstu;
- rozpoznaje baśń, legendę, bajkę, hymn, opowiadanie, powieść;
- sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym;
- wskazuje w wierszu: epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy, wersy i strofy;
- rozróżnia części mowy poznane w klasie czwartej;
- poprawnie odmienia i stosuje w zdaniach czasowniki, rzeczowniki i przymiotniki;
- tworzy przysłówki od przymiotników;
- układa zdania pojedyncze i złożone;
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania;
- wyróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski;
- stosuje poznane reguły ortograficzne w pracach pisemnych;
- poprawnie stawia przecinek w zdaniach złożonych.

Ocena dostateczna. Uczeń:

- w znacznej mierze opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- samodzielnie wykonuje tylko łatwe zadania, trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół poprawnie buduje zdania, właściwie stosuje poznane słownictwo i zasady ortograficzne
- z pomocą nauczyciela redaguje formy wypowiedzi przewidziane w programie klasy IV (list, plan odtwórczy tekstu, opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis, dialog, zaproszenie, życzenia, podziękowanie, notatka);
- umie wymienić elementy świata przedstawionego;
- odróżnia opis od opowiadania;
- wie, co to jest epitet, porównanie, uosobienie, wers, strofa, rym;
- zna pojęcie baśni, legendy, opowiadanie;
- tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie;
- rozpoznaje poznane części mowy;
- rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w roli orzeczenia;
- odmienia rzeczowniki i przymiotniki;
- rozpoznaje typy zdań ze względu na cel wypowiedzi (pytające, rozkazujące, oznajmujące);
- podane zdania dzieli na pojedyncze i złożone;
- rozróżnia głoski, litery;
- z pomocą nauczyciela określa spółgłoski;
- zna reguły dotyczące pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „h”, „ch”;
- zna zasady dotyczące pisowni „nie” z czasownikami i poprawnie je stosuje;
- stosuje znaki przestankowe: przecinek (przy wymienianiu), dwukropek, myślnik;
- dokonuje poprawy popełnionych błędów.

Ocena dopuszczająca. Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- większość zadań, nawet bardzo łatwych wykonuje przy pomocy nauczyciela;

- czyta niezbyt płynnie, właściwie akcentuje wyrazy, często bez odpowiedniej intonacji;
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów, ale podejmuje próby ich odbioru;
- ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem zdań;
- popełnia błędy kompozycyjne, językowe, stylistyczne, logiczne, ortograficzne i interpunkcyjne;
- przy pomocy nauczyciela rozróżnia poznane części mowy;
- odmienia rzeczowniki przez przypadki (łatwe przykłady);
- z pomocą nauczyciela odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje;
- wyróżnia głoski, litery i sylaby;
- zna podstawowe zasady ortograficzne (pisownia wyrazów z „ó” wymiennym, „rz” wymiennym, pisownia imion, nazwisk, prostych nazw geograficznych)
- z pomocą nauczyciela dokonuje poprawy popełnionych błędów;
- stosuje odpowiednie znaki przestankowe na końcu zdania.

Ocena niedostateczna Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości z fleksji, składni, fonetyki, słownictwa, ortografii w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności;
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania;
- nie odnajduje w tekście podanych informacji;
- wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym;
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych oraz nie wyznacza granicy zdania.

W odniesieniu do uczniów z opiniami poradni psychologiczno - pedagogicznej stosuje się zindywidualizowane wymagania i ocenianie bieżące umiejętności oraz nabywanej wiedzy.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie V niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych

Ocena celująca Uczeń:

- doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej;
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak w piśmie;
- może brać udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim;
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym;
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów;
- współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań;
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów;
- interpretuje głosowo utwory poetyckie;

Ocena bardzo dobry. Uczeń:

- uczeń opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych;
- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym;
- doskonale potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, zaproszenie, życzenia, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie,

podziękowanie) i w klasie V (gratulacje, plan odtwórczy ramowy i szczegółowy, instrukcja, opis krajobrazu lub dzieła sztuki);

- zachowuje trójdzielną kompozycję opowiadania;
- dba o prawidłowy układ graficzny wypowiedzi pisemnej – akapity; redaguje opowiadanie z dialogiem;
- redaguje twórcze opowiadanie z cechami charakterystycznymi dla mitu;
- objaśnia morał wypływający z bajki;
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu;
- samodzielnie sporządza plan odtwórczy (ramowy i szczegółowy) tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi;
- nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą;
- potrafi nazywać stany psychiczne i ich przejawy;
- ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje;
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych;
- analizuje utwór poetycki, wskazując elementy poznane w klasie IV (epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu) i w V (przenośnia, wątek, wiersz nie rymowany);
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji;
- biegle rozróżnia części mowy poznane w klasie IV i V;
- łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia i określa przypadek, liczbę i rodzaj;
- określa rolę przyimków w zdaniu;
- podaje poprawne formy liczebników;
- klasyfikuje rodzaje wypowiedzi, podaje ich przykłady;
- nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażenia;
- buduje zdania złożone podrzędnie i współrzędnie;
- układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wzoru (trudniejsze przykłady);
- poprawnie zapisuje wyrazy, również z „i”, „j” po spółgłoskach;
- prawidłowo stosuje przecinki w tekście;
-

Ocena dobra Uczeń:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne;
- samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela;
- potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V;
- w wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury oraz kultury;
- nazywa cechy gatunkowe mitu i bajki;
- poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy fragmentów lektury;
- poprawnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV;
- określa formę gramatyczną czasowników;
stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej;
- poprawnie odmienia czasownik typu: umiem, rozumiem, idę;
- uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany;
- w zdaniu wskazuje przymyki i wyrażenia przymkowe, określa ich rolę;
- tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę;
- określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem;
- określa przypadek liczebnika i rzeczownika;
- zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą i odwrotnie;
- stosuje w zdaniu liczebnik zbiorowy w odpowiednim przypadku;
- przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie;
- przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach);
- rozpoznaje określenia rzeczownika i czasownika w zdaniu;
- przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie;
- układa zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie;
- stara się poprawnie zapisywać wyrazy z „i”, „j” po spółgłoskach i samogłoskach;
- poprawnie zapisuje części -bym, -byś, -by (w czasownikach);
- prawidłowo zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem;

Ocena dostateczna Uczeń:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnej budowy zdań;
- w miarę samodzielnie potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V;
- opanował technikę poprawnego czytania i doskonalą ją pod względem dykcji, intonacji, akcentowania;
- poprawia błędy wskazane przez nauczyciela przy pomocy słownika ortograficznego;
- wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia);
- odróżnia zdarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych w poznanych utworach;
- w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia;
- w miarę samodzielnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV;
- tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej (i odwrotnie);
- określa formę fleksyjną rzeczowników;
- odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki;
- rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu;
- rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia;
- łączy przymiotnik z rzeczownikiem i odmienia przez przypadki;
- rozpoznaje w zdaniu liczebnik;
- rozróżnia zdanie i równoważnik zdania;
- podaje przykłady typów zdań;
- łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie;
- wpisuje zdanie w podany wykres (prostsze przykłady);
- z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone;
- odróżnia samogłoski od spółgłosek;
- rozróżnia rodzaje głosek;
- dzieli wyraz na sylaby;
- poprawnie akcentuje wyrazy na 2. sylabie od końca;
- poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem (bez wyjątków);

- poprawnie zapisuje liczebniki;

Ocena dopuszczająca Uczeń:

- zasób wiedzy i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności;
- technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez ucznia analizowanego zagadnienia;
- błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie;
- rozróżnia części mowy;
- wskazuje podmiot, orzeczenia i określenia;
- odmienia przez przypadki rzeczownik w prostej odmianie;
- odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, rodzaje;
- odmienia przymiotnik przez przypadki;
- potrafi wskazać zdanie, równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone;
- dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby;
- stara się poprawnie akcentować wyrazy na 2. sylabie od końca;
- zna podstawowe zasady ortograficzne;
- wstawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem.

Ocena niedostateczna Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, fonetyki, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie piątej.
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym;
- wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym;
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- nie potrafi korzystać ze słowników i encyklopedii;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie VI niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocena celująca. Uczeń:

Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- proponuje rozwiązania oryginalne różnych problemów i treści objętych podstawą programową;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne i cechują się dojrzałością myślenia;
- w miarę możliwości bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych;

Ocena bardzo dobra. Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania dla klasy VI;
- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, logicznym;
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie;
- tworzy relację z wydarzeń; unika powtórzeń (sprawnie dobiera słownictwo), różnicuje wypowiedź składniowo;
- buduje ogłoszenie prasowe: nazywa cechy charakteru, usposobienia, temperamentu i predyspozycji człowieka;
- buduje wypowiedź o charakterze informacyjnym: stosuje właściwy rodzaj wypowiedzi;
- używa różnych typów wypowiedzi w zależności od celu i sytuacji mówienia;
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę zredagowania charakterystyki porównawczej; określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie, opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów;
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania;
- redaguje list do postaci literackiej;
- bezbłędnie pisze krótsze i dłuższe formy wypowiedzi;
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce;

- podaje zasadę ortograficzną objaśniającą pisownię wskazanych wyrazów, uzupełnia interpunkcję w zapisie cytatu;
- używa cudzysłowu w zapisie wyrazów (wyrażeń, zwrotów) o charakterze przenośnym, ironicznym; prace pisemne są poprawne pod względem językowym;
- stosuje we własnej wypowiedzi formy nieosobowe czasownika na „-no”, „-to”;
- potrafi wyjaśniać, od czego zależą formy odmiany rzeczownika;
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu biegle stosuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym;
- stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki);
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie.

Ocena dobra. Uczeń:

- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać nieliczne błędy językowe;
- potrafi tworzyć różne formy wypowiedzi pisemnej np. opowiadanie twórcze z dialogiem i elementami opisu, list;
- dobra znajomość tekstu pozwala na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego;
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy;
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu;
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów;
- wyróżnia przysłowki wśród innych części mowy;
- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie, czemu służy stopniowanie;
- odmienia konstrukcje czasownikowe z „się” użyte w znaczeniu strony zwrotnej;
- stosuje poprawne formy rzeczowników pospolitych i nazwisk żeńskich oraz par małżeńskich i bezbłędnie je zapisuje;
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie;
- rozumie konstrukcje w stronie czynnej i biernej;
- stosuje poprawny szyk wyrazów w zdaniu; poprawia błędy w tym zakresie;
- przekształca zdania pojedyncze na zdania złożone podrzędnie, samodzielnie dobiera właściwy spójnik, oddziela przecinkiem zdanie nadrzędne od podrzędnego;

- samodzielnie dobiera stosowny tryb czasowników;
- rozróżnia zdania i równoważniki zdań;

Ocena dostateczna. Uczeń:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii;
- w miarę sprawnie, samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, ogłoszenie, sms, zawiadomienie, itp.;
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu;
- zna przewidziane programem gatunki literackie;
- umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego;
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu;
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat;
- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej; określa formę fleksyjną czasowników;
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki;
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki, liczebniki;
- stopniuje przymiotniki;
- rozróżnia przyimki proste;
- stosuje poprawnie formy fleksyjne rzeczownika "cudzyśłów";
- rozpoznaje i nazywa rodzaje wypowiedzeń, rozróżnia zdania i równoważniki, buduje je;
- stosuje właściwą interpunkcję;
- buduje zdanie pojedyncze rozwinięte z rozsypanki wyrazowej stosując właściwy szyk wyrazów;
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe;
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych;
- wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie;
- eliminuje powtórzenia wyrazowe;
- rozumie znaczenia słów; dokonuje korekty w zakresie nieprawidłowego ich zastosowania w zdaniu;

- stosuje równoważniki zdań i konstrukcje bezpodmiotowe w oficjalnych tekstach urzędowych, układa zdanie pojedyncze rozwinięte składające się ze wskazanych części mowy;
- przekształca zdanie złożone na pojedyncze;
- stosuje poprawne formy fleksyjne zaimków osobowych;
- dobiera określenia tworzące grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym;
- tworzy 'poprawne formy fleksyjne liczebników;
- tworzy poprawne formy czasu przyszłego prostego i stosuje je we własnej wypowiedzi; dobiera różnorodne określenia;
- buduje wypowiedzenia z zastosowaniem trybu rozkazującego; poprawnie pisze "nie" z czasownikiem w formie osobowej;
- poprawnie zapisuje imiona i nazwiska;
- stosuje wielką literę w tytułach książek, filmów, obrazów, itp.;
- zgodnie z regułą ortograficzną pisze nazwy mieszkańców i przymiotniki utworzone do nazw miejscowości;
- właściwie zapisuje wyraz "nie" z poznanymi i utrwalonymi częściami mowy; stosuje przecinki i dwukropek przy wyliczaniu;

Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności:

- jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, względna poprawność językowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu zagadnienia;
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości pracy i wysiłku jaki włożył w ich napisanie;
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela;
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu;
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj,
- łączy wyrazy w zespoły składniowe,

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności objętych podstawą programową.

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową;
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym;
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym;
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych, nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;

W odniesieniu do uczniów z opiniami poradni psychologiczno - pedagogicznej stosuje się zindywidualizowane wymagania i ocenianie bieżące umiejętności oraz nabywanej wiedzy.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie VII niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Na ocenę celującą:

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- pisze bezbłędnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, a treść wypowiedzi jest twórcza;
- tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych);

Na ocenę bardzo dobrą:

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dobrą, a ponadto:

- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji;
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze; wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historyczno-literacki, kulturowy, filozoficzny, społeczny;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;
- wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu;
- zna sposoby wzbogacania słownictwa;
- rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu; rozumie, na czym polega błąd językowy;
- zna i stosuje zasady polskiej ortografii i interpunkcji;
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
- rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję;
- tworzy ciekawe i spójne wypowiedzi;

Na ocenę dobrą:

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dostateczną, a ponadto:

- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epopeja, tragedia – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich;
- zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje;
- określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji;
- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia);

- rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, wskazuje rdzeń;
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy; rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone,
- rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych,
- używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
- rozumie znaczenie homonimów; wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka;
- rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu; wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych;
- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi;
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; odróżnia przykład od argumentu;
- przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji;
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi;
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, wywiad;
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje; rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii.

Na ocenę dostateczną:

Uczeń spełnia wymagania określone na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;

- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich;
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, symbol, alegorię, ironię i określa ich funkcje;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego;
- interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia); rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury; znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych;
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach; rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne; zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy;
- rozumie oddziaływanie środków retorycznych na odbiorcę; tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej;
- stosuje poprawną kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami;
- samodzielnie redaguje prostą rozprawkę, zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, podejmuje próbę uzasadnienia własnego zdania, rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi;
- tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, wywiad;
- formułuje pytania do tekstu; z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji;
- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy i nawyki systematycznego uczenia się.

Na ocenę dopuszczającą:

Uczeń spełnia wymagania określone dla klas IV–VI, a ponadto:

- rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; z pomocą nauczyciela przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;
- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu utworów omawianych podczas lekcji;
- wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog;
- recytuje zadane utwory literackie;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje, rozpoznaje w tekście literackim: neologizmy i archaizmy;
- zna pojęcie komizmu, ironii, opisuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia);
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką;
- rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski;
- rozumie rozbieżności między mową a pismem, wskazuje upodobnienia pod względem dźwięczności;
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; rozpoznaje rodzinę wyrazów,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, rozpoznaje imiesłowy, rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone;
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie w prostych przykładach;
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, rozumie znaczenie homonimów;
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach; wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych;
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi;
- podejmuje próbę tworzenia wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, opis, rozprawka, przemówienie, wywiad, charakterystyka porównawcza;
- uczestniczy w projektach edukacyjnych, rozwija nawyki uczenia się.

Ocena niedostateczna Uczeń:

uczeń nie opanował umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą w stopniu

pozwalającym na kontynuację nauki.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie VIII niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocena celująca Obowiązują wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń:

- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory;
- biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;
- objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury;
- wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką;
- formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy;
- doskonalą własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach;
- zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty, wypowiada się, realizując zamierzony cel;
- wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych środki retoryczne i stylistyczne;
- wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy;

Ocena bardzo dobra Obowiązują wymagania na ocenę dobrą, a ponadto uczeń:

- omawia cechy utworów synkretycznych;
- omawia cechy gatunkowe czytanych utworów;
- wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;
- interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;
- wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury;

- funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, określa cechy gatunków dziennikarskich (*reportaż, felieton*);
- rozróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych;
- funkcjonalnie korzysta ze słowników;
- tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi;
- swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów; podaje celne i różnorodne przykłady.

Ocena dobra Obowiązują wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń:

- wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie;
- rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe, próbuje określić ich funkcję, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;
- odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;
- wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; wyszukuje i porządkuje cytaty;
- wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa;
- przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu;
- rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe;
- odróżnia treść i zakres wyrazu;
- używa homonimów;
- rozpoznaje i nazywa różne style, przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego;
- podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty;
- głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację;
- czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę.

Ocena dostateczna Obowiązują wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń:

- wskazuje cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach;
- stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków;
- wyszukuje w tekście literackim środki językowe, stara się je nazwać;
- cytuje fragmenty tekstu;
- klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy;
- przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną;
- wyjaśnia znaczenie homonimów;
- dostosowuje styl do formy wypowiedzi, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa podstawowych środków retorycznych;
- gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi;
- pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: *rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny*;
- formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza;
- formułuje proste wnioski;
- formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść.

Ocena dopuszczająca Uczeń:

- rozpoznaje utwory epickie, liryczne i dramatyczne, posługuje się podstawowymi pojęciami z teorii literatury;
- wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna), rozumie pojęcie środków poetyckich;
- wskazuje podstawowe konteksty wskazanych w PP lektur;
- czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych;
- głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy;
- czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść;
- tworzy zdania złożone, odróżnia mowę niezależną od zależnej;

- rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe;
- stosuje podstawowe zasady etykiety językowej;
- nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową;
- stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym;
- krótko wypowiada się ustnie na podany temat;
- z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi;
- pisze według podanego wzoru z pomocą nauczyciela poznane formy wypowiedzi, w tym: *rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny*;
- stosuje akapity;
- formułuje prostą tezę;
- przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia;
- z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania;
- rozpoznaje w różnych tekstach perswazję i manipulację; streszcza, formułuje pytania.

Ocena niedostateczna Uczeń:

- którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań na ocenę dopuszczającą, w związku z tym nie jest w stanie wykonać nawet z pomocą nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności;
- brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

W odniesieniu do uczniów z opiniami poradni psychologiczno - pedagogicznej stosuje się zindywidualizowane wymagania i ocenianie bieżące umiejętności oraz nabywanej wiedzy.